

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 28 października 2021 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 1 października 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) a) w art. 1:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) w art. 6:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa art. 3 ust. 1, pozostający w związku małżeńskim i we wspólności majątkowej:

 - 1) przez cały rok podatkowy albo
 - 2) od dnia zawarcia związku małżeńskiego do ostatniego dnia roku podatkowego – w przypadku gdy związek małżeński został zawarty w trakcie roku podatkowego

– mogą być, z zastrzeżeniem ust. 8, na wspólny wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów określonych zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a, po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot pomniejszających dochód; w tym przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków.”,
 - b) w ust. 3a w części wspólnej wyrazy „przepisy ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „ust. 8”,
 - c) w ust. 4:

- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Od dochodów rodzica” zastępuje się wyrazami „Od dochodów jednego rodzica, a w przypadku braku porozumienia między rodzicami – od dochodów rodzica, u którego dziecko ma miejsce zamieszkania w rozumieniu Kodeksu cywilnego,”,
- w pkt 3 wyrazy „uzyskały przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148, w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek określonej w art. 27 ust. 1b pkt 1 oraz stawki podatku, określonej w pierwszym przedziale skali, o której mowa w art. 27 ust. 1” zastępuje się wyrazami „przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 oraz pkt 152 lit. a i b, w łącznej wysokości przekraczającej kwotę 3 089 zł”,
- d) w ust. 4b wyrazy „przepisy ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „ust. 8”,
- e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Sposób opodatkowania, o którym mowa w ust. 2 i 4, nie ma zastosowania, w przypadku gdy chociażby jeden z małżonków, osoba samotnie wychowująca dzieci lub jej dziecko:

 - 1) stosują przepisy:
 - a) art. 30c lub
 - b) ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, z wyjątkiem art. 6 ust. 1a tej ustawy
 - w zakresie osiągniętych w roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do zwiększania lub pomniejszenia podstawy opodatkowania albo przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń;
 - 2) podlegają opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym lub ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.”,
- f) uchyla się ust. 9;”,
- w pkt 3 w lit. b skreśla się tiret drugie,
- w pkt 13 w lit. a w tiret trzynastym, w pkt 153 w części wspólnej wyrazy

- „dzieci, o których mowa w art. 27ea ust. 1 pkt 2” zastępuje się wyrazami „dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4”,
- w pkt 40 w lit. f, w ust. 7e w zdaniu drugim wyrazy „dzieci, o których mowa w art. 27ea ust. 1” zastępuje się wyrazami „dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4”,
 - skreśla się pkt 49,
 - w pkt 50 skreśla się lit. b i d,
 - w pkt 62 w lit. a, w ust. 1a:
 - w we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „łącznie z małżonkiem” dodaje się wyrazy „bądź na zasadach określonych w art. 6 ust. 4”,
 - w pkt 1 wyrazy „małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów” zastępuje się wyrazami „odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów, z wyjątkiem renty rodzinnej”,
 - w pkt 2 wyrazy „małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów” zastępuje się wyrazami „odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów, z wyjątkiem renty rodzinnej”,
 - w pkt 62 skreśla się lit. b,
 - w pkt 64:
 - skreśla się lit. c,
 - w lit. d skreśla się tiret pierwsze,
 - w pkt 75 skreśla się lit. e,
- b) w art. 70 w pkt 1 wyrazy „art. 6 ust. 2, 3a i 8” zastępuje się wyrazami „art. 6 ust. 2, 3a, 4, 4b i 8”;
- 2) w art. 1:
- a) skreśla się pkt 7;
 - b) w pkt 10 w lit. b w trzecim tiret w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „pkt 19–22” zastępuje się wyrazami „pkt 20–22” oraz skreśla się pkt 19;
- 3) a) w art. 1 w pkt 10 w lit. b w tiret trzecim:
- w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „pkt 19–22” zastępuje się wyrazami „pkt 19–21”,

- w pkt 21 średnik zastępuje się kropką oraz skreśla się pkt 22,
 - b) w art. 2 w pkt 27 w lit. a w tiret ósmym:
 - w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „pkt 13–16” zastępuje się wyrazami „pkt 13–15”,
 - w pkt 15 średnik zastępuje się kropką oraz skreśla się pkt 16,
 - c) w art. 9 w pkt 8 w lit. a w tiret piątym, w lit. e wyrazy „i 19–22” zastępuje się wyrazami „i 19–21”,
 - d) skreśla się art. 18;
- 4)
- a) w art. 1 w pkt 13 w lit. a w tiret trzynastym:
 - polecenie nowelizacyjne otrzymuje brzmienie:

„w pkt 150 kropkę zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 151–155 w brzmieniu:”,
 - skreśla się pkt 150,
 - dodaje się pkt 155 w brzmieniu:

„155) dochody (przychody) z tytułu nagrody, o której mowa w art. 49 ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421).”,
 - b) w art. 9 w pkt 6, w art. 10 wyrazy „i 150” zastępuje się wyrazami „i 155”;
- 5)
- w art. 1 w pkt 13:
 - a) w lit. a w tiret trzynastym, w pkt 153:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł”,
 - w części wspólnej wyrazy „co najmniej czworga” zastępuje się wyrazami „co najmniej trojga” oraz wyrazy „44–48” zastępuje się wyrazami „45–48, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty: łącznie 15 000 zł na pierwsze troje dzieci albo łącznie 85 528 zł na pierwsze czworo dzieci, a także dodatkowo po 30 000 zł na piąte i na każde kolejne dziecko”,
 - b) w lit. h, w ust. 44 wyrazy „ust. 1 pkt 148 i 152–154” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 148, 152 i 154”;

- 6) w art. 1 w pkt 14 w lit. f, w ust. 1t w zdaniu trzecim wyrazy „Przepis ten” zastępuje się wyrazami „Zasady, o których mowa w zdaniu pierwszym i drugim,”;
- 7) a) w art. 1 w pkt 39:
– skreśla się lit. a,
– w lit. c przecinek na końcu zastępuje się średnikiem oraz skreśla się lit. d,
b) w art. 2 w pkt 11:
– skreśla się lit. a,
– w lit. b przecinek na końcu zastępuje się średnikiem oraz skreśla się lit. c,
c) w art. 9 skreśla się pkt 11,
d) skreśla się art. 66,
e) w art. 89 w pkt 4:
– wyrazy „, art. 2” zastępuje się wyrazami „oraz art. 2”,
– skreśla się wyrazy „pkt 11 lit. a i c,”,
– skreśla się wyrazy „, art. 9 pkt 11 oraz art. 66”;
- 8) w art. 1 w pkt 40:
a) w lit. a w tiret drugim, pkt 2aa otrzymuje brzmienie:
„2aa) ulgi dla pracowników, emerytów, rencistów, podatników osiągających przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej;”,
b) w lit. b:
– ust. 4a i 4b otrzymują brzmienie:
„4a. Kwotę ulgi dla pracowników, emerytów, rencistów, podatników osiągających przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1 pkt 2aa, oblicza się według wzoru:
1) $(A \times 6,68\% - 4008 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wynoszącego co najmniej 60 000 zł i nieprzekraczającego kwoty 102 588 zł,
2) $(A \times (-7,35\%) + 9829 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 102 588 zł

i nieprzekraczającego kwoty 133 692 zł

– w którym A oznacza sumę uzyskanych przez podatnika w roku podatkowym i podlegających opodatkowaniu zgodnie z art. 27 przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy, świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–17 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1808), z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, oraz uzyskanych w ciągu roku przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej pomniejszonych o koszty uzyskania przychodów z tytułu prowadzenia tej działalności z wyłączeniem z tych kosztów składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. a i pkt 2a.

4b. Kwota ulgi dla pracowników, emerytów, rencistów, podatników osiągających przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości określonej w ust. 4a jest stosowana, jeżeli suma uzyskanych w roku podatkowym przychodów obliczona zgodnie z ust. 4a wynosi co najmniej 60 000 zł i nie przekracza kwoty 133 692 zł.”,

– w ust. 4c wyrazy „ulgę dla pracowników lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej” zastępuje się wyrazami „ulgę dla pracowników, emerytów i rencistów, podatników osiągających przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej”;

9) w art. 1 w pkt 53 w lit. a, w pkt 13 wyraz „którego” zastępuje się wyrazami „otrzymania których”;

10) w art. 1 w pkt 53 w lit. c, w ust. 20 wyraz „ustalona” zastępuje się wyrazem „ustaloną”;

11) a) w art. 1:

- w pkt 58:
 - – skreśla się lit. a,
 - – w lit. b skreśla się tiret pierwsze,
 - skreśla się pkt 59,
 - w pkt 67 skreśla się lit. i,
 - dodaje się pkt 75a w brzmieniu:

„75a) w art. 45b w pkt 1 po wyrazach „o których mowa w” dodaje się wyrazy „art. 21 ust. 46, art. 26ha ust. 10;”;
 - w pkt 76:
 - – w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyrazy „art. 45b i” oraz wyraz „otrzymują” zastępuje się wyrazem „otrzymuje”;
 - – skreśla się art. 45b,
 - skreśla się pkt 77 i 78,
 - b) w art. 2 skreśla się pkt 53, 58 i 64,
 - c) w art. 9 skreśla się pkt 25,
 - d) w art. 84 skreśla się ust. 2–4,
 - e) w art. 89 skreśla się pkt 2;
- 12) w art. 1 w pkt 60 w lit. b, w ust. 3 w pkt 4 w lit. c w tiret pierwszym wyrazy „ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa, ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa” zastępuje się wyrazami „ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa”;
- 13) w art. 1 w pkt 60:
- a) w lit. e, w ust. 7a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli w podstawie opodatkowania, o której mowa w ust. 1, został uwzględniony dochód tej zagranicznej jednostki, o którym mowa w ust. 5 lub 5a, w związku ze spełnieniem warunków określonych w ust. 3 pkt 1–3 albo 5.”;
 - b) średnik na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się lit. f w brzmieniu:

„f) w ust. 13 w zdaniu pierwszym po wyrazach „zgodnie z ust. 7” dodaje się wyrazy „oraz 7a”;

- 14) w art. 1:
- a) w pkt 62 w lit. f, w ust. 2a:
- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „od 5 701 zł” zastępuje się wyrazami „od 5 000 zł”,
 - w pkt 1 wyrazy „380,50 zł” zastępuje się wyrazami „334 zł” oraz wyrazy „co najmniej 5 701 zł” zastępuje się wyrazami „co najmniej 5 000 zł”,
- b) w pkt 73 w lit. e, w ust. 3aa:
- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „od 5 701 zł” zastępuje się wyrazami „od 5 000 zł”,
 - w pkt 1 wyrazy „380,50 zł” zastępuje się wyrazami „334 zł” oraz wyrazy „co najmniej 5 701 zł” zastępuje się wyrazami „co najmniej 5 000 zł”;
- 15) w art. 1 dodaje się pkt 65a w brzmieniu:
- „65a) w art. 38:
- a) po ust. 2b dodaje się ust. 2ba–2bd w brzmieniu:
- „2ba. Płatnicy, o których mowa w ust. 2 i 2a, składają właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego, według ustalonego wzoru, informację o wysokości kwot zaliczek na podatek, które nie zostały pobrane i przekazane odpowiednio na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz zakładowy fundusz aktywności, wskutek uwzględnienia kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1, zwaną dalej „informacją płatnika”.
- 2bb. Naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 2ba, weryfikuje otrzymaną informację płatnika, a następnie przekazuje ją ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.
- 2bc. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego dokonuje wpłat kwot, o których mowa w ust. 2ba, na rachunek odpowiednio Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zakładowego funduszu rehabilitacji osób

niepełnosprawnych oraz zakładowego funduszu aktywności, ze środków Funduszu Solidarnościowego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania od naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 2ba, informacji płatnika.

2bd. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór informacji płatnika wraz z objaśnieniami co do sposobu jej wypełniania, terminu i miejsca składania oraz niezbędnymi pouczeniami,
- 2) termin i sposób przekazywania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego informacji płatnika przez naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w ust. 2ba

– mając na uwadze odpowiednio umożliwienie identyfikacji urzędu skarbowego, do którego jest składana informacja płatnika, identyfikacji płatnika składającego tę informację i poprawnego obliczenia kwot, o których mowa w ust. 2ba, a także zapewnienie niezbędnej weryfikacji informacji płatnika przez naczelnika urzędu skarbowego.”,

- b) w ust. 2c wyrazy „ust. 2a i 2b” zastępuje się wyrazami „ust. 2a–2bc oraz przepisy wydane na podstawie ust. 2bd”;

- 16) a) w art. 1 w pkt 69 w lit. b, w zdaniu pierwszym wyrazy „w szczególności” zastępuje się wyrazami „w tym co najmniej”;
- b) w art. 2 w pkt 55 w lit. n, w zdaniu pierwszym wyrazy „w szczególności” zastępuje się wyrazami „w tym co najmniej”;

- 17) a) w art. 1 dodaje się pkt 75a w brzmieniu:
„75a) użyte w art. 45a w pkt 3, w art. 45c w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w ust. 3, 3b i 4, w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 1 i w ust. 8 i 9 oraz w art. 52va w ust. 1–3 wyrazy „1%” zastępuje się wyrazami „1,2%”;
- b) w art. 7 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:
„13a) w art. 77c w § 1 wyrazy „1%” zastępuje się wyrazami „1,2%”;
- c) w art. 9 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) użyte w art. 21b w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w ust. 3 i 4, w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 1 i w ust. 8 oraz w art. 57h w ust. 1 wyrazy „1%” zastępuje się wyrazami „1,2%”;

d) dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243 i 1535) użyte w art. 22 w ust. 7 w pkt 1 i 2 i w ust. 8 i 9, w art. 23 w ust. 6d w pkt 5 w lit. a i b i w ust. 6e w pkt 5 w lit. a i b, w art. 27 w ust. 1–2a i 2c–4, w art. 27a w ust. 1 i 8–10, w art. 27aa w ust. 1–3, w art. 27ab w ust. 4 w pkt 1–3, w art. 27c w ust. 1, w ust. 2 w pkt 1 i 2 i w ust. 3, w art. 50c oraz w art. 50d wyrazy „1%” zastępuje się wyrazami „1,2%”;

- 18) a) w art. 1 w pkt 80, w art. 52jb w ust. 5 wyrazy „2022–2026” zastępuje się wyrazami „2023–2027”,
- b) w art. 2 w pkt 76, w art. 38eb w ust. 5 wyrazy „w 2022 r.” zastępuje się wyrazami „w 2023 r.” oraz wyrazy „w 2026 r.” zastępuje się wyrazami „w 2027 r.”,
- c) w art. 9 w pkt 16 w lit. a w tiret pierwszym, w pkt 1 wyrazy „31 grudnia 2021 r. oraz” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2022 r. oraz” oraz wyrazy „31 grudnia 2021 r. i” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2022 r. i”,
- d) w art. 14 w pkt 21, w art. 146k w ust. 1 wyrazy „od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.”,
- e) w art. 15 w pkt 8 w lit. c, w ust. 2b wyrazy „31 grudnia 2021 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2022 r.”,
- f) w art. 52–55, w art. 56 w części wspólnej, w art. 60 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 3, w art. 62–64, w art. 67 w ust. 1 i 3, w art. 68, w art. 71 w ust. 1, w art. 72 oraz w art. 79 wyrazy „31 grudnia 2021 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2022 r.”,
- g) w art. 54, w art. 56 w części wspólnej, w art. 58, w art. 60 w ust. 1, w art. 64, w art. 65 w ust. 1, w art. 67 w ust. 3, w art. 68, w art. 69 w ust. 2, w art. 70 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 71 w ust. 2, w art. 77, w art. 80 oraz w art. 89 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „1 stycznia 2022 r.” zastępuje

- się wyrazami „1 stycznia 2023 r.”,
- h) w art. 57 wyrazy „31 grudnia 2020 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2021 r.”,
- i) w art. 63 wyrazy „1 stycznia 2025 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2026 r.”,
- j) w art. 65 w ust. 2 wyrazy „2021 r.” zastępuje się wyrazami „2022 r.”,
- k) w art. 67 w ust. 2 wyrazy „2023 r.” zastępuje się wyrazami „2024 r.”,
- l) w art. 70:
- w pkt 1 wyrazy „1 stycznia 2021 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2022 r.”,
 - w pkt 2 wyrazy „1 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2024 r.”,
- m) w art. 71 w ust. 1 wyrazy „2022 r.” zastępuje się wyrazami „2023 r.”,
- n) w art. 78 wyrazy „31 grudnia 2024 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2025 r.”,
- o) w art. 79 wyrazy „za styczeń 2022 r.” zastępuje się wyrazami „za styczeń 2023 r.”,
- p) w art. 84 w ust. 1 wyrazy „31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2023 r.”,
- r) w art. 88 w ust. 1:
- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „W latach 2022–2031” zastępuje się wyrazami „W latach 2023–2032”,
 - skreśla się pkt 1,
 - w pkt 2 wyrazy „1 700 000 zł” zastępuje się wyrazami „8 500 000 zł”,
 - w pkt 10 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 11 w brzmieniu:
„11) 2032 r. – 1 700 000 zł.”,
- s) w art. 89:
- w pkt 3 wyrazy „1 lipca 2022 r.” zastępuje się wyrazami „1 lipca 2023 r.”,
 - w pkt 4 wyrazy „1 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2024 r.”;
- 19) w art. 1 w pkt 80, w art. 52jb w ust. 8 wyrazy „w niniejszym artykule” zastępuje się

wyrazami „w ust. 1–7”;

20) w art. 2 w pkt 4, w ust. 1a we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „miedzy innymi” zastępuje się wyrazami „w szczególności” oraz wyrazy „na podstawie w szczególności” zastępuje się wyrazami „, w tym na podstawie”;

21) w art. 2 w pkt 27:

a) w lit. a:

– w tiret czwartym, pkt 8ba otrzymuje brzmienie:

„8ba) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość emisyjna udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo związanej przydzielonych wspólnikowi spółki przejmowanej lub dzielonej w następstwie łączenia lub podziału podmiotów, z zastrzeżeniem pkt 8b;”;

– w tiret szóstym, w pkt 8e wyrazy „w przypadku rozwiązania spółki osobowej bez przeprowadzenia likwidacji” zastępuje się wyrazami „w przypadku likwidacji spółki osobowej lub wystąpienia z takiej spółki”;

b) w lit. e:

– w tiret czwartym, w pkt 3e we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „wartości tych składników” zastępuje się wyrazami „w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 8c, wartości tych składników”;

– w tiret piątym, w pkt 3g wyrazy „w przypadku składników” zastępuje się wyrazami „w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 8c, w zakresie składników”;

– w tiret szóstym, w pkt 12 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„w przypadku połączenia lub podziału spółek, przychodu wspólnika spółki przejmowanej lub dzielonej stanowiącego wartość emisyjną udziałów (akcji) przydzielonych przez spółkę przejmującą lub nowo związaną, o którym mowa w ust. 1 pkt 8ba, jeżeli:”;

22) w art. 2 w pkt 31:

- a) w lit. a w tiret trzecim, w pkt 15b skreśla się wyraz „(akcjonariuszem)”,
 - b) w lit. b, w ust. 1d w pkt 3 skreśla się wyraz „(akcjonariusza)” oraz wyraz „(akcjonariuszem)”;
- 23) w art. 2 w pkt 46 w lit. b, w ust. 3 w pkt 4 w lit. c w tiret pierwszym wyrazy „ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa, ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa” zastępuje się wyrazami „ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa”;
- 24) w art. 2 w pkt 46:
- a) w lit. e, w ust. 6a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli w podstawie opodatkowania, o której mowa w ust. 1, został uwzględniony dochód tej zagranicznej jednostki, o którym mowa w ust. 4 lub 4a, w związku ze spełnieniem warunków określonych w ust. 3 pkt 1–3 albo 5.”,
 - b) średnik na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się lit. f w brzmieniu:
„f) w ust. 12 w zdaniu pierwszym po wyrazach „zgodnie z ust. 6” dodaje się wyrazy „albo 6a”;
- 25) w art. 2 w pkt 47, w art. 24aa:
- a) w ust. 3 w części wspólnej skreśla się wyrazy „oraz art. 15e ust. 1”,
 - b) w ust. 8 w pkt 2 skreśla się wyrazy „i art. 15e”;
- 26) w art. 2 w pkt 47, w art. 24aa w ust. 11 w pkt 1 wyrazy „w tym w szczególności” zastępuje się wyrazami „w tym”;
- 27) w art. 2 w pkt 48, w art. 24ca w ust. 2 w pkt 1 średnik zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się wyrazy „przy czym do kosztów wynikających z nabycia środków trwałych zalicza się również wartość ponoszonych opłat, o których mowa w art. 17b ust. 1, ustalonych w umowie leasingu, o którym mowa w art. 17f;”;
- 28) w art. 2 w pkt 48, w art. 24ca w ust. 2 w pkt 2 w lit. b kropkę na końcu zastępuje się

średnikiem oraz dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zaliczonych w roku podatkowym kosztów uzyskania przychodów wymienionych w art. 15 ust. 4g–4h.”;

29) w art. 2 w pkt 48, w art. 24ca:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kwoty odpowiadającej 4% wartości przychodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych osiągniętych przez podatnika w roku podatkowym, po wyłączeniu z tych przychodów równowartości podatku akcyzowego, ceł, opłat i innych należności o podobnym charakterze, oraz”;

b) w ust. 14 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) których udziałowcami, akcjonariuszami albo wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne i jeżeli podatnik nie posiada tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym lub w instytucji wspólnego inwestowania oraz innych praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym;”;

30) w art. 2 w pkt 48, w art. 24ca w ust. 14 w pkt 5 w lit. b średnik na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) realizacją świadczeń opieki zdrowotnej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 i 1773) lub działalnością placówek ochrony zdrowia publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 974 i 981);”;

31) w art. 2 w pkt 48, w art. 24ca w ust. 14 w pkt 6 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) w odniesieniu do których powstał obowiązek podatkowy określony w art. 8 ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży

detalicznej.”;

- 32) w art. 2 w pkt 48, w art. 24ca w ust. 14 w pkt 6 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) których przychody nie przekroczyły w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 750 000 000 euro według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy danego roku podatkowego.”;
- 33) w art. 2 w pkt 49 w lit. a, w ust. 8 wyrazy „przepis art. 11c i 11d” zastępuje się wyrazami „przepisy art. 11c i art. 11d”;
- 34) w art. 2 w pkt 54, w art. 24m w pkt 3 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „spełniająca” dodaje się wyraz „łącznie”;
- 35) w art. 2 w pkt 54, w art. 24p wyrazy „w deklaracji” zastępuje się wyrazami „w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1.”;
- 36) w art. 2 w pkt 60, w pkt 5 wyrazy „w tym w szczególności” zastępuje się wyrazami „w tym”;
- 37) w art. 2 w pkt 62 w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyraz „w”;
- 38) w art. 2 w pkt 65 w lit. a dodaje się tiret drugie w brzmieniu:
„– w pkt 2 wyrazy „przychodów, o których mowa w pkt 1” zastępuje się wyrazami „przychodów z działalności osiągniętych w poprzednim roku podatkowym, liczonych z uwzględnieniem kwoty należnego podatku od towarów i usług”;
- 39) w art. 2 w pkt 76, w art. 38eb w ust. 8 wyrazy „w niniejszym artykule” zastępuje się wyrazami „w ust. 1–7”;

- 40) a) w art. 3 w pkt 1 średnik na końcu zastępuje się kropką oraz skreśla się pkt 2,
b) w art. 20:
– w pkt 9 w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyrazy „tymczasowe zajęcie ruchomości”,
– w pkt 10:
– – w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „rozdziały 1b i 1c” zastępuje się wyrazami „rozdział 1b”,
– – skreśla się rozdział 1c,
c) skreśla się art. 87,
d) w art. 89 w pkt 1 wyrazy „i art. 85–87” zastępuje się wyrazami „, art. 85 i art. 86”;
- 41) w art. 7 w pkt 2 w lit. b, w § 5f w pkt 1 wyrazy „art. 20zs” zastępuje się wyrazami „art. 20zs § 1”;
- 42) w art. 7:
a) skreśla się pkt 6,
b) w pkt 7, w art. 20zze skreśla się § 3;
- 43) w art. 7 w pkt 31, w art. 119zfma w § 4 wyrazy „w niniejszym artykule” zastępuje się wyrazami „w § 1–3”;
- 44) w art. 7 w pkt 41, w art. 297g w pkt 1 wyrazy „w tym przepisie” zastępuje się wyrazami „w tych przepisach”;
- 45) w art. 7 w pkt 41, w art. 297g w pkt 2 wyrazy „w zakresie, w jakim jest to niezbędne do przedstawienia przez ten organ opinii w sprawie wniosku o wydanie porozumienia inwestycyjnego” zastępuje się wyrazami „w zakresie, w jakim jest to niezbędne do wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych opinii, o której mowa w art. 14b § 5f pkt 1”;

46) w art. 9:

a) skreśla się pkt 3,

b) w pkt 8 w lit. a:

- w tiret pierwszym skreśla się podwójne tiret trzecie, czwarte, piąte i szóste,
- w tiret drugim, w pkt 2a we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „świadczenia usług” dodaje się wyrazy „w ramach wolnych zawodów”,
- skreśla się tiret trzecie i czwarte,

c) skreśla się pkt 14, 21 i 26;

47) dodaje się art. 12b w brzmieniu:

„Art. 12b. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, 1901 i 1927) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 2 wyrazy „39,34%” zastępuje się wyrazami „43,34%”;
- 2) w art. 5 w ust. 2 wyrazy „10,25%” zastępuje się wyrazami „11,25%”;
- 3) w art. 6 w ust. 2 wyrazy „1,60%” zastępuje się wyrazami „1,76%”;
- 4) w art. 9:
 - a) w ust. 1 wyraz „0,3934” zastępuje się wyrazem „0,4334”,
 - b) w ust. 2 wyraz „0,1025” zastępuje się wyrazem „0,1125”,
 - c) w ust. 3 wyraz „0,0160” zastępuje się wyrazem „0,0176”.

48) a) w art. 14:

– w pkt 10 w lit. c:

– – w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 6c–6l” zastępuje się wyrazami „ust. 6d–6l”,

– – skreśla się ust. 6c,

– w pkt 17 skreśla się lit. b–d,

– skreśla się pkt 19,

b) skreśla się art. 22,

c) w art. 89 w pkt 3:

– wyrazy „, 18 i 19” zastępuje się wyrazami „i 18”,

- wyrazy „, , art. 20 pkt 8” zastępuje się wyrazami „oraz art. 20 pkt 8”,
- skreśla się wyrazy „i art. 22 pkt 2 w zakresie art. 19a ust. 3”;

- 49) w art. 15 w pkt 6 w lit. b:
- a) w ust. 2i kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się wyrazy „na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 2m i 2p–2x.”,
 - b) skreśla się ust. 2n i 2o,
 - c) w ust. 2q w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „, , oraz złożenia wniosku najpóźniej w terminie, o którym mowa w ust. 2n”,
 - d) w ust. 2s wyrazy „w terminie 3 miesiące od upływu terminu do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, za rok poprzedni” zastępuje się wyrazami „w terminie 3 miesiące od dnia otrzymania tego wniosku”;
- 50) w art. 24 w pkt 1, w pkt 7 w lit. a po wyrazach „służące głównie celom osobistym przedsiębiorcy,” dodaje się wyrazy „a w przypadku przedsiębiorcy będącego spółką handlową – głównie celom osobistym jej wspólnika albo akcjonariusza,”;
- 51) w art. 25 w pkt 1:
- a) w lit. a, w ust. 1 skreśla się wyrazy „zwanym dalej „adresem do doręczeń elektronicznych”,”,
 - b) w lit. b, lit. c otrzymuje brzmienie:
 - „c) adres do doręczeń, jeżeli jest inny niż wskazany na podstawie lit. b, lub adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli taki adres posiada,”;
- 52) skreśla się art. 27–49 oraz art. 82;
- 53) w art. 50 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio do podatników, którzy stosowali

zasady opodatkowania przychodów ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 1, po dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 71 ust. 1.”;

- 54) skreśla się art. 51;
- 55) w art. 59 wyrazy „po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „po dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy”;
- 56) w art. 61 wyrazy „do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „do dnia poprzedzającego wejście w życie niniejszej ustawy”;
- 57) w art. 65 w ust. 2 wyrazy „po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „po dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy”;
- 58) w art. 65 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Wnioski o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, wobec których nie została wydana decyzja ostateczna do dnia poprzedzającego wejście w życie niniejszej ustawy, są rozpatrywane po tym dniu na podstawie ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym.”;
- 59) w art. 71 w ust. 2 wyrazy „nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „na zasadach obowiązujących w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy”;
- 60) w art. 77 wyrazy „art. 87 ust. 6d–6l i” zastępuje się wyrazami „art. 87 ust. 2, 2c i 6d–6l oraz”;
- 61) skreśla się art. 81;

- 62) w art. 86 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 20zs” zastępuje się wyrazami „art. 20zs § 1”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat – po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm w dniu 1 października 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, określanej dalej jako „ustawa” – wprowadził do jej tekstu 62 poprawki. Ich uchwalenie jest wyrazem podzielenia przez Izbę licznych zastrzeżeń do ustawy, które odnoszą się przede wszystkim do jej:

- 1) niezgodności z Konstytucją;
- 2) niezgodności z prawem Unii Europejskiej;
- 3) wadliwości pod względem merytorycznym.

I. W wyniku dokonanej oceny konstytucyjności ustawy, Senat uznał, że wymaga ona modyfikacji w aspekcie 12 zastrzeżeń.

1. Po pierwsze, istnieją podstawy do uznania, że art. 1 pkt 2 lit. c w związku z pkt 49 ustawy jest niezgodny z art. 71 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji przez to, że pozbawia podatnika będącego osobą samotnie wychowującą dziecko albo dzieci prawa do wspólnego opodatkowania się z tym dzieckiem albo z tymi dziećmi na rzecz ustanowienia uprawnienia tej osoby do odliczenia od podatku kwoty w stałej wysokości 1 500 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 6 ust. 4–4b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych od dochodów rodzica lub opiekuna prawnego, podlegającego obowiązkowi podatkowemu, będącego panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo osobą, w stosunku do której orzeczono separację, lub osobą pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, jeżeli ten rodzic lub opiekun w roku podatkowym samotnie wychowuje dzieci:

- 1) małoletnie,
- 2) bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- 3) do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym i nauce lub w przepisach

regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b lub uzyskały przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148, w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek określonej w art. 27 ust. 1b pkt 1 oraz stawki podatku, określonej w pierwszym przedziale skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, z wyjątkiem renty rodzinnej

- podatek może być określony na wniosek wyrażony w rocznym zeznaniu podatkowym, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci, z uwzględnieniem art. 7, z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany.

W wyniku przyjęcia grupy poprawek zgłoszonych podczas rozpatrywania projektu ustawy przez Komisję Finansów Publicznych przesądzono o likwidacji prawa podatnika będącego osobą samotnie wychowującą dziecko albo dzieci do wspólnego opodatkowania się z tym dzieckiem albo z tymi dziećmi na rzecz ustanowienia uprawnienia tej osoby do odliczenia od podatku kwoty w wysokości 1 500 zł. Przedstawiając *ratio legis* zgłoszonych poprawek podniesiono, co następuje: „Wprowadzenie kwoty wolnej od podatku w wysokości 30 000 zł zwielokrotni zysk samotnych rodziców w stosunku do korzyści uzyskiwanych przez rodziców będących małżonkami, co może być powszechnie postrzegane jako nieuzasadnione. Ponadto stan ten może generować daleko idące skutki społeczne w postaci wzrostu liczby rozwodów uwarunkowanych względami ekonomicznymi¹”. Abstrahując od tego, że zaprezentowany pogląd co do „skutków społecznych” nie został poparty żadnymi argumentami (w tym danymi, które przynajmniej uprawdopodobniałyby jego prawdziwość), wnioskodawca poprawek nie uwzględnił w swej argumentacji dyspozycji wyrażonej w art. 71 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji, wedle której rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Powołane unormowanie wyraża prawo podmiotowe podlegające ochronie w trybie skargi konstytucyjnej², przy czym pomoc dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietnych i niepełnych, ma mieć charakter

¹ Wypowiedź poseł D. Chorosińskiej na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych 23 września 2021 r. (https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/transmisja.xsp?documentId=129F6BF6BE6DA7484C1258753003F6377&symbol=TRANSMISJA_ARCH&info=T).

² L. Garlicki, M. Derlatka [w:] M. Derlatka, K. Działocha, S. Jarosz-Żukowska, A. Łukaszczyk, P. Sarnecki, W. Sokolewicz, J. Trzciniński, M. Wiącek, K. Wojtyczek, L. Garlicki, M. Zubik: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II*, Warszawa 2016, art. 71, Lex.

„szczególny”, a więc wykraczający poza zwykłą pomoc dla osób utrzymujących dzieci albo pomoc świadczoną innym osobom³. Przyjmując zatem – tak w świetle treści zgłoszonej poprawki, jak i jej uzasadnienia – założenie, że zastąpienie uprawnienia podatnika będącego osobą samotnie wychowującą dziecko albo dzieci do wspólnego opodatkowania się z tym dzieckiem albo z tymi dziećmi uprawnieniem do odliczenia od podatku kwoty w stałej wysokości 1 500 zł skutkuje – co do zasady – likwidacją *sui generis* preferencji tej grupy podatników, prowadząc do uszczuplenia ich sytuacji dochodowej, Senat uznał, że przedmiotowy zabieg legislacyjny naraża się na zarzut niezgodności z art. 71 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji, a co za tym idzie – uchwalił poprawkę nr 1.

2. Po drugie, w ocenie Izby dodawany art. 7b ustawy o prawach konsumenta, zgodnie z którym konsument jest obowiązany do dokonywania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego, jeżeli jednorazowa wartość transakcji z przedsiębiorcą, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 20 000 zł lub równowartość tej kwoty, jest niezgodny:

- 1) z art. 47 Konstytucji, zgodnie z którym każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego,
 - 2) z art. 51 ust. 2 Konstytucji, który stanowi, że władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym,
 - 3) z art. 76 zdanie pierwsze Konstytucji, który stanowi m.in., że władze publiczne chronią konsumentów przed działaniami zagrażającymi ich prywatności
- w związku z zasadą proporcjonalności wyrażoną w art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Należy również zauważyć, że dodawany art. 7b ustawy o prawach konsumenta jest kierunkowo niezgodny z art. 59ea ust. 1 ustawy o usługach płatniczych – dodanym przez ustawę z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych, ogłoszoną w Dzienniku Ustaw w dniu 5 października 2021 r. (poz. 1814), która wejdzie w życie 5 listopada 2021 r. Wymieniony przepis ustanawia zasadę, że akceptant nie może uzależniać zawarcia z konsumentem umowy o świadczenie usługi lub umowy sprzedaży towaru od dokonania zapłaty w formie bezgotówkowej ani odmówić przyjęcia zapłaty od konsumenta znakami pieniężnymi emitowanymi przez NBP.

³ Zob. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 listopada 2005 r. (P 3/05).

Mając na uwadze powyższe zastrzeżenia, Senat uchwalił poprawkę nr 3.

3. Po trzecie, uzasadniony jest pogląd, że dodawane przepisy:

- 1) art. 24a ust. 1e i 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - 2) art. 9 ust. 1c, 1d i 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
 - 3) art. 15 ust. 12 i 13 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne
- są niezgodne z art. 47 oraz art. 51 ust. 1, 2 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Wymienione przepisy obligują wskazanych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku dochodowego od osób prawnych oraz zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne do periodycznego przesyłania urzędowi skarbowemu za pomocą środków komunikacji elektronicznej prowadzonych przy użyciu programów komputerowych odpowiednio ksiąg, ksiąg rachunkowych, a także ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Przewidują one również możliwość wydawania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych aktów wykonawczych określających dodatkowe dane, które byłyby objęte zakresem powyższego obowiązku. W tym kontekście Senat zauważa zatem, że przepis art. 47 Konstytucji statuuje prawo „każdego” (tj. zarówno osób fizycznych, jak również innych podmiotów) do ochrony prawnej życia prywatnego, które obejmuje swym zakresem także autonomię informacyjną (art. 51 Konstytucji) oznaczającą prawo do samodzielnego decydowania o ujawnianiu innym informacji dotyczących swojej osoby, a także prawo do sprawowania kontroli nad takimi informacjami, jeśli znajdują się w posiadaniu innych podmiotów⁴. Ponadto przepisy art. 51 ust. 2 i 5 Konstytucji stanowią, że władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym, przy czym zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji określa ustawa, co wyłącza możliwość regulowania tej materii w rozporządzeniu.

Uzasadnienie projektowanej ustawy nie tylko nie zawiera argumentów na rzecz wykazania niezbędności powołanej regulacji, ale – w zakresie, w jakim odnosi się do „dodatkowych danych” – pogłębia zastrzeżenia co do spełniania konstytucyjnych przesłanek tak głębokiej ingerencji w sferę autonomii informacyjnej podatnika. Jak bowiem

⁴ Zob. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 lutego 2002 r. (U 3/01).

stwierdza się w uzasadnieniu projektowanej ustawy (str. 138) „dodatkowe dane będą zbierane w celu zmniejszenia obciążeń przedsiębiorców związanych z prowadzeniem kontroli poprzez umożliwienie administracji skarbowej weryfikacji prawidłowości rozliczeń i wykrywania nadużyć w formie zdalnej, bez konieczności przeprowadzania czynności na miejscu oraz zwiększenie ich efektywności.” Przedstawiając *ratio legis* proponowanej regulacji, projektodawca uzasadnia ją zatem względami natury pragmatycznej. Tymczasem „względy celowości, ani wygody władzy nie uzasadniają naruszenia autonomii informacyjnej. Jej naruszenie może nastąpić, jeżeli jest to „konieczne w demokratycznym państwie prawnym”⁵. Przeciwno akceptacji poglądu, że powołane przepisy nie naruszają zasady proporcjonalności (w tym w aspekcie art. 31 ust. 3 Konstytucji), przemawiają również wyniki analizy aktualnego stanu prawnego w tym zakresie. Zgodnie bowiem z art. 193a § 1 Ordynacji podatkowej w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w § 2 tego artykułu, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą.

Mając na uwadze powyższą argumentację, Senat uchwalił poprawkę nr 7.

4. Po czwarte, istnieją podstawy do uznania, że dodawane przepisy art. 26 ust. 1 pkt 2aa i ust. 4a–4c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych są niezgodne z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 84 Konstytucji.

Wymienione przepisy statuują tzw. ulgę dla klasy średniej, adresując ją wyłącznie do:

- 1) pracowników, tj. – stosownie do art. 12 ust. 4 ustawy o PIT – osób pozostających w stosunku służbowym, stosunku pracy, stosunku pracy nakładczej oraz spółdzielczym stosunku pracy;
- 2) podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Jeżeli ustawodawca przyznaje określonym podatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych prawo do skorzystania z preferencyjnych form opodatkowania, musi to czynić z poszanowaniem zasady równości podatkowej (art. 32 ust. 1 w zw. z art. 84 Konstytucji). Unormowanie przewidujące odmienne traktowanie podmiotów podobnych musi zatem

⁵ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2002 r. (K 41/02).

zawsze znajdować podstawę w odpowiednio przekonywujących argumentach, które muszą mieć charakter relewantny i proporcjonalny oraz pozostawać w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie tych podmiotów⁶. Powołane wzorce konstytucyjne obligują do wyrażenia zasadniczej wątpliwości, czy dopuszczalne jest uczynienie beneficjentami tzw. ulgi dla klasy średniej wyłącznie pracowników oraz podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, a zatem z wyłączeniem podatników osiągających przychody z innych źródeł. Problem ten jawi się szczególnie wyraźnie w odniesieniu do podatników osiągających przychody z umów zlecenia, a także emerytów i rencistów, co skłoniło Senat do uchwalenia poprawki nr 8.

5. Po piąte, istnieją podstawy do uznania, że zmieniane przepisy:

- 1) art. 45b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w związku z art. 1 pkt 58 lit. a i b tiret pierwsze, pkt 59, pkt 67 lit. i oraz pkt 77 i 78, a także w związku z art. 84 ust. 2 ustawy,
 - 2) art. 28a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w związku z art. 2 pkt 53 i 64, a także w związku z art. 84 ust. 3 ustawy,
 - 3) art. 52 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne
- są niezgodne z art. 87 Konstytucji.

Wymienione przepisy zmierzają do tego, aby wzory deklaracji, informacji, oświadczeń, zeznań oraz innych dokumentów składanych przez podatników i płatników podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku dochodowego od osób prawnych oraz zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – w aktualnym stanie prawnym określone w drodze rozporządzeń wydawanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych – były ustalane i udostępniane przez ten organ w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w formie ustalonych wzorów dokumentu elektronicznego.

Mając na uwadze, że przepisy powołanych ustaw stanowią o obowiązku składania powołanych dokumentów zgodnie z ustalonymi wzorami, przesądzają one o ich powszechnie obowiązującym charakterze prawnym. Za niedopuszczalne w świetle art. 87 Konstytucji

⁶ Zob. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 stycznia 2000 r. (K 17/99).

należy zatem uznać te unormowania ustawy, które przewidują ustalanie i udostępnianie tych wzorów w Biuletynie Informacji Publicznej – z pominięciem ich uprzedniego ustalenia w drodze rozporządzenia. Jeżeli prawodawca zamierza unormować sytuację prawną określonych podmiotów (osób fizycznych, organów władzy publicznej, organizacji publicznych i prywatnych), „musi legitymować się kompetencją udzieloną przez Konstytucję i uczynić to w formie aktu normatywnego wskazanego w Konstytucji (np. w ustawie, rozporządzeniu z mocą ustawy, rozporządzeniu, akcie prawa miejscowego), a ponadto – należycie go ogłosić (por. art. 88 Konstytucji)”⁷. Przemawiało to za potrzebą uchwalenia poprawki nr 11.

6. Po szóste, w ocenie Senatu zmieniane przepisy:

- 1) art. 42 ust. 9 zdanie pierwsze ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - 2) art. 26 ust. 3e zdanie pierwsze ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych
- budzą wątpliwości co do zgodności z zasadą określoności przepisów prawa, wywodzoną z wynikającej z art. 2 Konstytucji zasady demokratycznego państwa prawnego.

Powołane przepisy statuują obowiązki informacyjne płatnika względem naczelnika urzędu skarbowego w zakresie dotyczącym:

- 1) wartości i rodzaju dokonanych wypłat (świadczeń) lub postawionych do dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych w roku podatkowym, od których nie został pobrany podatek dochodowy od osób fizycznych – poprzez podanie danych identyfikacyjnych podatnika prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład, w szczególności pełnej nazwy, adresu i numeru identyfikacji podatkowej podatnika oraz adresu zagranicznego zakładu podatnika;
- 2) kwoty i rodzaju należności wypłaconych podatnikowi w roku podatkowym tego płatnika, od których nie został pobrany podatek dochodowy od osób prawnych – poprzez podanie danych identyfikujących podatnika prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład, w szczególności pełnej nazwy, adresu i numeru identyfikacji podatkowej podatnika oraz adresu zagranicznego zakładu podatnika.

⁷ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2011 r. (P 1/11).

Z wywodzonej z art. 2 Konstytucji zasady demokratycznego państwa prawnego wynika „wymaganie określoności przepisów, które muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny”⁸. „Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Związana z jasnością precyzja przepisu winna przejawiać się w konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw tak, by ich treść była oczywista i pozwalała na wyegzekwowanie”⁹. Tymczasem zredagowanie powołanych unormowań w powyższy sposób uniemożliwia jednoznaczne zrekonstruowanie treści obowiązku prawnego ich adresatów – zarówno inne przepisy ustawy, jak również unormowania odpowiednio ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie dostarczają wskazówek, które umożliwiałyby jednoznaczne zrekonstruowanie pozostałych obligatoryjnych elementów składających się na obowiązek informacyjny płatnika. Przyjmując zatem założenie, że zamiarem ustawodawcy sejmowego jest określenie minimalnych wymagań w zakresie treści tych informacji, zasadna jest rezygnacja z używanego w nich sformułowania „w szczególności” na rzecz zastąpienia go określeniem „w tym co najmniej” (poprawka nr 16).

7. Po siódme, dodawane przepisy:

- 1) rozdziału 5a działu II ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
 - 2) rozdziału 1c działu V ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej
- należy uznać za niezgodne z zasadą ochrony własności wyrażoną w art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 3 Konstytucji oraz z zasadą wolności działalności gospodarczej wyrażoną w art. 22 Konstytucji – w związku z zasadą proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji) przez to, że przewidują możliwość zastosowania wobec zobowiązanego środka o charakterze represyjnym bez należytej ochrony prawnej, polegającego na pozbawieniu go prawa do rozporządzania zajętą ruchomością do 96 godzin od chwili podpisania, nie zaś doręczenia protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości, który z chwilą ewentualnego wydania, nie zaś doręczenia postanowienia o zatwierdzeniu w całości albo w części tymczasowego zajęcia ruchomości, staje się zajęciem egzekucyjnym tych ruchomości.

⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 stycznia 2000 r. (K 7/99).

⁹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 marca 2001 r. (K 24/00).

Senat uchwalił zatem poprawkę nr 40.

8. Po ósme, dodawane przepisy art. 20zr § 2 oraz art. 20zze § 3 Ordynacji podatkowej, które wyłączają prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego w sprawach dotyczących:

- 1) umowy o współdziałanie, zawieranej między Szefem Krajowej Administracji Skarbowej a podatnikiem, na jego wniosek – w zakresie podatków pozostających we właściwości Krajowej Administracji Skarbowej,
 - 2) porozumienia podatkowego, zawieranego między Szefem Krajowej Administracji Skarbowej a podatnikiem będącym stroną umowy o współdziałanie,
 - 3) audytu podatkowego, który przeprowadza Szef Krajowej Administracji Skarbowej wobec podatnika przed zawarciem umowy o współdziałanie (audyt wstępny) oraz w trakcie obowiązywania umowy o współdziałanie (audyt monitorujący) w celu sprawdzenia prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych oraz skuteczności i adekwatności ram wewnętrznego nadzoru podatkowego,
 - 4) porozumienia inwestycyjnego jako umowy w sprawie skutków podatkowych inwestycji planowanej lub rozpoczętej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zawieranej między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a inwestorem, na jego wniosek
- należy uznać za niezgodne z przepisami art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji, wedle których każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, a ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw.

W tym stanie rzeczy Senat uchwalił poprawkę nr 42.

9. Po dziewiąte, dodawane przepisy art. 81 ust. 2n i 2o ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którymi osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą mogą ubiegać się o zwrot kwoty „nadpłaconych” składek na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie wniosku składanego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zawitym terminie miesiąca od upływu terminu do złożenia zeznania podatkowego za rok poprzedni, pod rygorem pozostawienia go bez rozpoznania, należy uznać za niezgodne:

- 1) z zasadą równości wynikającą z art. 32 Konstytucji;

- 2) z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji).

Senat uchwalił zatem poprawkę nr 49.

10. Po dziesiąte, przepisy art. 27–49 oraz art. 82 ustawy, które przewidują zasady i tryb abolicji podatkowej dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatników zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne w odniesieniu do dochodów (przychodów), które nie zostały zadeklarowane w całości lub w części do opodatkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez wprowadzenie przejściowego ryczału od dochodów w wysokości 8% podstawy opodatkowania, należy uznać za niezgodne z zasadą równości podatkowej wynikającą z art. 32 ust. 1 w związku z art. 84 Konstytucji.

W tym stanie rzeczy Senat uchwalił poprawkę nr 52.

11. Po jedenaste, art. 65 ust. 2 ustawy należy uznać za niezgodny z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji) w zakresie, w jakim przewiduje, że wnioski o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, złożone przed dniem wejścia w życie ustawy i nierozpatrzone ostatecznie przed tym dniem, nie są rozpatrywane po dniu 31 grudnia 2021 r. na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zasadne było zatem uchwalenie poprawki nr 58.

12. Po dwunaste, art. 71 ust. 2 ustawy należy uznać za niezgodny z zasadą ochrony praw nabytych i interesów w toku wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji) przez to, że przewiduje, iż podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych mogą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych będących odpowiednio budynkami mieszkalnymi, lokalami mieszkalnymi stanowiącymi odrębną nieruchomość, spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego lub prawem do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, nabytych lub wytworzonych przed dniem wejścia w życie ustawy, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Senat uchwalił zatem poprawkę nr 59.

II. Przepis art. 81 ustawy jest niezgodny z przepisami sekcji 3 rozdziału I tytułu I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE. Zgodnie z tym przepisem do dnia 31 grudnia 2022 r. do zamówień na usługi lub dostawy udzielanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zmian przepisów dotyczących składki na ubezpieczenie zdrowotne, wprowadzonych ustawą, nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

Abstrahując od braku wyjaśnienia w uzasadnieniu projektowanej ustawy *ratio legis* powołanego przepisu, a także od braku dostatecznej określoności przewidzianego w nim wyłączenia – należy zauważyć, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE zawiera taksatywny katalog dostaw i usług niepodlegających reżimowi udzielania zamówień publicznych. Analiza powołanej dyrektywy, w szczególności przepisów art. 7–12, prowadzi do wniosku, że zawarte w art. 81 ustawy odstępstwo od stosowania „przepisów o zamówieniach publicznych” jest niezgodne z prawem Unii Europejskiej.

III. W wyniku dokonanej oceny ustawy pod względem merytorycznym oraz wysłuchania stanowisk partnerów społecznych, Senat uznał za zasadne uchwalenie stosownych poprawek. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- 1) poprawki nr 2 i 54 – zmierzają one do skreślenia unormowania przewidującego, że przychodami z działalności gospodarczej są przychody z odpłatnego zbycia składników będących rzeczami ruchomymi, wykorzystywanych na potrzeby związane z działalnością gospodarczą lub przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, na podstawie umowy leasingu;
- 2) poprawkę nr 5 – zmierza ona do objęcia prawem do zwolnienia przychodów uzyskanych przez osoby wychowujące co najmniej troje dzieci;
- 3) poprawkę nr 14 – jej istotą jest modyfikacja metodologii obliczania ulgi dla pracowników w celu objęcia jej zakresem szerszego grona uprawnionych;

- 4) poprawkę nr 15 – zmierza ona do ustanowienia podstaw prawnych pokrycia uszczerbku finansowego funduszy dotyczących osób niepełnosprawnych w związku z wejściem w życie ustawy;
- 5) poprawkę nr 17 – jej przedmiotem jest ustanowienie podstaw prawnych pokrycia uszczerbku finansowego organizacji pożytku publicznego w związku z wejściem w życie ustawy;
- 6) poprawkę nr 18 – zmierza ona do wydłużenia okresu *vacatio legis* ustawy i wyznaczenia daty jej wejścia w życie na dzień 1 stycznia 2023 r.;
- 7) poprawki nr 27–32 zmierzających do modyfikacji zasad opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym, w tym rozszerzenia katalogu podatników, którzy nie są objęci tym podatkiem;
- 8) poprawkę nr 46 – jej celem jest utrzymanie obowiązującego stanu prawnego w zakresie dotyczącym zakresu pojęcia „wolny zawód” w rozumieniu ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, a także możliwości opłacania zryczałtowanego podatku w formie karty podatkowej na dotychczasowych zasadach przez podatników prowadzących działalność w wolnych zawodach w odniesieniu do świadczenia usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego oraz weterynaryjnych;
- 9) poprawkę nr 47, która zmierza do ustanowienia podstaw prawnych pokrycia uszczerbku finansowego jednostek samorządu terytorialnego w związku z wejściem w życie ustawy;
- 10) poprawkę nr 48, która zmierza do rezygnacji z nałożonego na przedsiębiorcę obowiązku zapewnienia możliwości dokonywania zapłaty w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, przy użyciu instrumentu płatniczego.

IV. Poprawki nr 4, 6, 9, 10, 12, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 33–39, 41, 43–45, 50, 51, 53, 55–57, 60 oraz 62 mają charakter doprecyzowujący i redakcyjny.